

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul anual: 400 Lei.

Director: Dr. I. MATEIU

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Cuza Vodă Nr. 3.

Cenzurat.

Nr. 8164/1936 Pres.

† NICOLAE

Din mila lui Dumnezeu dreptcredinciosul Episcop
al Eparhiei Vadului, Feleacului și Clujului.

Cinstitului cler și popor, har și milă și pace dela Dum-
nezeu Tatăl și dela Domnul Nostru Iisus Hristos.

„Un Domn, o credință, un botez.”

(Efeseni 4, 3.)

Iubiții mei fii sufletești,

Cu sufletele nseninate de bucurie sfântă dăm mulțumită bu-
nului Părinte ceresc, că ne-a învrednicit să ajungem în pace și
acest mare praznic al Nașterii Domnului și Mântuitorului nostru
Iisus Hristos. Tânăr și bătrân, sărac și bogat deopotrivă ne în-
destulăm din duhovnicescul ospăț — veselindu-ne întru cântarea
de slavă: „Nașterea Ta Hristoase, Dumnezeule nostru: Ră-
sărit-a lumii lumina cunoștinții? Că ntru dânsa ceice slu-
jeau stelelor dela stea s'au înbatal, să se nchine Tie, Soa-
relui dreptății și să Te cunoască pe Tine, Răsăritul cel de
sus. Doamne, mărire Tie!”

Iubiții mei fii sufletești: Sunt bucurii deșarte și bucurii ade-
vărate; sunt bucurii pământești și bucurii cerești; sunt bucurii
trecătoare și bucurii vecinice. Bucuria Crăciunului nostru este
adevărată, căci ea ne-a fost dăruită de însuși Dumnezeu care
nu-și amăgește pe fii săi cu deșertăciuni; ea este cerească fiindcă
îngerii cerului au fost ceice au vestit-o mai întâi, făpturilor lumii
acesteia; ea este vecinică, pentru că vecinică e iubirea Zidito-
rului a toate, dintru care a purces. Căldura și lumina ei ne în-
văluie pe toți: Ea mângăie pe cei îndurerați, întărește pe cei
slabi, luminează pe cei întunecați, înțelepțește pe cei neștiutori,
îmbogățește pe cei săraci — tuturor ne dă viață nouă.

Spre această fericită viață a fost zidit Adam. Ci neasculta-
rea sa de Ziditorul său l-a prăvălit în păcat și prin păcat în
moarte. Osânda păcatului a gârbovit și grumaziil urmașilor lui.
Sub sarcina vinei moștenite fiii pământului nu-și mai puteau ri-
dica ochii spre cer, să deslușiască și să plinească voia lui Dum-
nezeu. Ei își țarau viața prin țărâna tuturor rătăcirilor și năca-
zurilor izvorite din ele. Totuși dragostea Părintelui ceresc nu i-a
părăsit. Grija Lui i-a urmărit în rătăciri, mila Lui i-a petrecut în
dureri. I-a povățuit și întărit prin profeți, dar i-a lăsat să sufere.
I-a lăsat să guste din plin din amarele roduri ale robiei, spre
a 'nvăța să prețuiască libertatea; i-a lăsat de izbeliște în întune-
ric, spre a 'nvăța să prețuiască lumina; i-a lăsat să tremure pe
tărâmul înghețurilor pustii, spre a 'nvăța să prețuiască după cu-
viință căldura lăcașului părintesc. Iar când sorocul osândeii tre-
cătoare s'a împlinit, Părintele ceresc și-a deschis vistieria miloș-
tivirii Sale și a trimis pe Fiul Său „să se nască și să crească,
să ne mântuiască.”

Cu dreptate spune Scriptura Sfântă, că „în multe feluri
și'n multe chipuri grăind de demult Dumnezeu prin pro-
roci părinților noștri... mai pe urmă a grăit prin Fiul Său...”
(Evrei 1, 1-2). Prin El ne-a arătat nemărginita Sa iubire; prin
El ne-a luat sarcina păcatului; și prin El ne-a făcut iarăși păr-
tași împărăției Sale. Cu adevărat „așa a iubit Dumnezeu lu-
mea, încât și pe Fiul Său unul năcut l-a dat, ca tot celce
crede în El să nu piară, ci să aibă viață vecinică”. (Ioan 3, 16).

Deci însuși Dumnezeu s'a pogorât din cerul strălucirii Sale, pământul sfânt al patriei noastre întregite.

„S'a suit deci și Iosif din Ga-
lileia, din cetatea Nazaret, în lu-
deea la o cetate a lui David, care se
chiamă Vitteem — pentru că el eră
din casa și din neamul lui David
— ca să se înscrie cu Maria lo-
godnica sa, care eră greă. Și pe
când erau ei acolo, Mariei i-a
venit vremea să nască; și a nă-
scut pe Fiul său întâiul-născut, L-a
înfășat și L-a culcat în iesle, pen-
trucă ei n'au avut loc în casa
de oaspeți.”

Luca, 2, 4-6.

pe pământ, ca să izbăviască lumea din păcat și să dăruiască
viață celor din „laturea și umbra morții.”

Ca să prețuim și să preamărim după cuviință izbăvitoarea
faptă a Domnului nostru Iisus Hristos, să ne gândim, iubiții mei,
la ceea ce se întâmplă indeobște printre noi oamenii. Așa de
greu și-așa de rar ne coborâm de pe scaunul mândriei noastre,
pentru a îmbia ajutor vr'unui frate al nostru mai mic? Ori chiar
când o facem, ne învăluim fapta în haina deșartă și urâtă a tru-
fiei. Mântuitorul nostru Iisus Hristos „s'a smerit pe sine ascu-
tător făcându-se până la moarte, și încă moarte pe cruce”
(Fil. 2, 8). Sarcina pe care i-a dat-o Tatăl, a purtat-o cu ascu-
tare desăvârșită, dela naștere până la moarte.

S'a smerit născându-se în iesle de dobitoace, în tovărășia
mioarelor și a ciobanilor.

S'a smerit crescând în micul Nazaret, din care lumea se
învașase a crede că nu poate ieși nimic bun.

S'a smerit umblând printre oameni și neavând, adeseori, unde
să-și plece capul.

S'a smerit încunjurându-se de ucenici fără știință de carte
și fără vre-o înaltă obârșie.

S'a smerit stând la masă cu vameșii și păcătoșii.

S'a smerit răbdând ocară jidovilor, toată batjocura lor și
răstignirea pe cruce.

Așa s'a smerit Iisus, ca să șteargă păcatul intrat în lume
prin trufie. Așa a ascultat Iisus, ca să izbăvească lumea de
osânda neascultării lui Adam.

„Pentru aceasta și Dumnezeu pe dânsul l-a preînălțat
și i-a dăruit lui nume care este mai presus de tot numele,
ca întru numele lui Iisus tot genunchiul să se plece al ce-
lor cerești și al celor pământești și al celor de desupt; și
toată limba să mărturisească, că Domn este Iisus Hristos
întru slava lui Dumnezeu Tatăl” (Fil. 2, 9-11).

Prin jertfa Sa ne-a izbăvit și ne-a adunat în obștie nouă, ca
să alcătuim sub pavăza Sa nebiruită și sub neadormita Sa po-
vățuire „una, sfânta, soborniceasca și apos oleasca Biserica.”
Ne-a strâns într-o singură familie — a lui Dumnezeu — ne-a în-
frățit între-olaltă prin iubire, ca inima noastră să fie una și
sufletul nostru să fie unul (Fapte 4, 32).

El ne-a făcut supușii slobozi ai aceluiaș Domn, mărturisi-
torii îndrăzneți ai aceluiaș crez, întru care ne-am botezat cu
toții. „Avem un Domn, o credință, un botez” (Efes. 4, 5).
Domnul este Iisus Hristos, izbăvitorul sufletelor noastre, crezul
este acela pe care ni-l propoveduește sfânta noastră Biserică or-
todoxă, iar botezul este ușa prin care intrăm în staulul Ei ocro-
titor. Din baia sfințitoare a acestui botez a ieșit neamul nostru
la lumina istoriei, acest crez a povățuit pe înaintașii noștri cu-
cernici pe drumul mărilor biruințe și acest Domn le-a întărit su-
fletul și brațul pentru a răzbi prin cumplitele vifornite ale veacu-
rilor la izbânda unității noastre naționale.

Un Domn, o credință, un botez — aceasta este, iubiții mei
fii sufletești, cereasca Treime de semne sfinte întru care ne vom
izbăvi și noi sufletele în lumea aceasta și în cea care va să vină!

Dar, o minunată treime de semne avem și pe pământ. Căci
bunul Dumnezeu ne-a ajutat să avem cu toții acelaș Domn,
care cu părintească dragoste și nțelepciune ne poartă de grijă
și ne cărmuește; suntem ostașii credincioși ai aceluiaș crez, al
măririi noastre naționale, care ne îndeamnă „toți într'un gând
să mărturisim” în toate clipele vieții noastre; iar sub pavăza
acestui crez biruitor nu putem intra decât prin botezul aceleiaș
jertfe pe care fiecare din noi suntem dator să o aducem pentru

Cu ochii sufletești ațintiți spre pomenitele trei semne cerești ne vom păstra și întări pe veci frăția noastră creștinească, iar cu ochii noștri trupești îndreptați spre cele trei semne pământești ne vom păstra și întări frăția noastră românească.

Cu sufletele luminate de bucuria praznicului preaslăvit prin strămoșeștile noastre datini, mărturisim, că nimic nu ne va despărți de Hristos și de Rege, de Biserica noastră dreptmăritoare și de Neamul românesc — și nimic nu ne va putea ispiti să pângărim botezul întru care ne-am curățit sufletele și jertfa adusă de înaintașii noștri pentru dreptatea noastră națională.

Duhul izbăvitor al acestei mărturisiri să Vă umbrească viața, iubirii mei fii sufletești, în toată bună vremea. El să vă păzească sufletul de întinăciunea relelor năravuri și de stricăciunea care vine prin pizmă, prin răutate, prin lăcomie, prin furtișag, prin trufie, prin împărecheri, prin necredință și prin toate celelalte păcate. Și tot el să Vă povățuiască spre dragostea de Dumnezeu și aproapele, întru care e cuprinsă toată înțelepciunea și frumusețea Legii date de Mântuitorul nostru Iisus Hristos, a cărui naștere după trup o prăznuim astăzi.

Cu aceste părintești îndemnuri și povățuiri pe care Vi le trimit împreună cu toată dragostea mea, Vă împărtășesc arhierestiile mele binecuvântări rugând pe bunul Dumnezeu să Vă învrednicească a petrece sfintele sărbători ale Nașterii Fiului Său, ca și ale Anului nou și Bobotezii, în pace, în sănătate și în duhovnicească îndestulare — și a le ajunge întru mulți fericiți ani.

Darul Domnului nostru Iisus Hristos, dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea Sfântului Duh să fie cu voi, cu toți.

Data în reședința Noastră episcopescă din Cluj, la sărbătoarea Nașterii Domnului din anul mântuirii 1936.

Al vostru, al tuturor, de tot binele voitor

+ NICOLAE,
Episcop

Nașterea Mântuitorului.

Păgânismul greco-roman în ziua de 25 Decembrie sărbătorează pe Mitras, zeul soarelui. O zi de bucurie ca puține altele în decursul unui an. La 21 Decembrie este solstițiul de iarnă, ziua cea mai mică și noaptea cea mai lungă. Imediat reincepe mărirea zilei. Pentru credința păgână soarele renaște, descriind cercuri tot mai largi pe cer, trezind la viață prin căldura-i binefăcătoare, întregă lumea vegetală. „Natalis solis“ sărbătoarea speranțelor strâns legate de binefacerile soarelui.

Concomitent creștinismul sărbătorește Nașterea fiului lui Dumnezeu.

Este aceasta o simplă coincidență? Nu. Dumnezeu a voit ca acest unic și inegalabil eveniment în istorie, să toarne alt conținut sărbătorii păgâne. Nașterea lui Hristos este punctul în timp, unde viața omenirii își schimbă cursul. Ceea ce în concepția păgână despre lume și viață era soarele, în concepția creștină este Mântuitorul. 25 Decembrie este momentul în care moare o concepție și se naște cealaltă. Alături nu pot via. Lumina celei din urmă face să pălească până la dispariție cea dintâi. Nu poate susține lupta o viață legată exclusiv de materie, împotriva vieții diriginte de comandamente spirituale superioare, care se a-

vântă din îngustimea pământului spre nemărginirea cerului. Dispare o lume și o concepție. „Crăciunul“ înlocuște pe „Natalis solis“.

Cu conținut schimbat, caracterul zilei este tot bucuria, bucurie adâncă a sufletului omenesc, dornic de libertate, dornic de mântuire, când își vede nădejdea împlinindu-se. O bucurie permanent vie, care reînprospătează puterile de luptă, pe drumul învingerii spiritului în lume. O bucurie cerească vestită Pământului de slujitorii tronului divin. O bucurie de cea mai fină substanță, izvorâtă din concretizarea iubirii lui Dumnezeu față de noi, în incarnațiunea Fiului său în trup omenesc.

Cu nimic nu poate fi asemănată, cu nimic înlocuită. Dar vai, ea nu este accesibilă oricui și în orice împrejurări. Este un bun dat omului cu atâta dragoste, omul însă nu poate gusta din el, decât condiționat. Trebuie să înțelegă nemărginita lui valoare. Numai cine pe primul plan al vieții, pune problema mântuirii sale, cu toate îndatoririle și beneficiile aferente ei, știe să aprecieze însemnătatea venirii Mântuitorului în lume. Numai cine năzuiește spre inabilitarea și spiritualizarea animalicului din el, înțelege imensitatea operei Lui.

În această unică preocupare și în această înțelegere se plămădește bucuria Crăciunului.

Ne înșelăm când credem altfel. O clipă de liniște în lupta pentru existență, o masă copioasă în mijlocul familiei, sau prietenilor, dau numai iluzia bucuriei, — n'au nimic a face cu Crăciunul. Nu sunt demne nici de păgânul, care se bucura la sărbătoarea soarelui în speranța unui an de belșug, cu atât mai puțin de un creștin.

Sărbătoarea „Nașterii Domnului“ deci ridică în fața fiecăruia marea problemă a mântuirii omului. De aceea biserica a fixat înainte-i un post pregătitor, recomandă o revizuire a conștiinței, căința pentru păcate și împărtășirea cu taina sf. Euharistii. Crăciunul trebuie să ne găsească pregătiți sufletește — ca început al unei noi etape în drumul mântuirii, cu socoteala trecutului încheiată, cu sufletul plin de recunoștință față de Dumnezeu, pentru excedentul duhovnicesc al încă unui an trecut în străduințe, cu nădejdea unui și mai pronunțat avânt în viitor.

A desconsidera aceste imperative înseamnă, a da cel mai lamentabil examen de necredință și incapacitate spirituală, a desveli toată goliciunea unui suflet dominat de puterile demonice ale materiei și lipsit de vecinicul ideal al omenirii. Atari specimene umane e rușine să poarte numele lui Hristos, ne având nimic de a face cu El. Sunt tot atâtea obstacole în calea progresului spre desăvârșire. Reminiscente ale unei lumi de dureroase amintiri pentru demnitatea omenească.

Numărul lor în anumite epoci reprezintă majorități compacte, încât imprimă vieții sociale un specific caracteristic de materialism.

Nu trebuiesc desconsiderați, ci călăuziți spre lumina cu-

noașterii adevărului. Trebuiesc făcuți să simtă nevoia unor năzuințe superioare.

În societatea omenească post-belică caracterizată prin existența acestor majorități, a început un curent de reviriment moral. Îl simțim și la noi, deși poporul nostru sub influința prefacerilor sociale ale timpului, s'a depărtat mai puțin de făgașul vieții tradiționale. În trecut deși în suferințe și sărăcie, s'a știut bucura integral de Nașterea pruncului din Betleem, având o sănătoasă concepție de viață. Toate datinele strămoșești sunt creațiuni rezultate din exteriorizarea acelei bucurii.

În secolul nostru copleșit pe un moment de duhul strein al distrugerii, revine legând firul cu trecutul. Reînvierea cu atâta vigoare a datelor strămoșești, este dovada că nu peste mult se va generaliza adevărata bucurie a Crăciunului pe plaiurile noastre, bucuria care trăește numai prin străduința noastră după mântuire și prin înțelegerea imensului ajutor oferit nouă în această direcție de Iisus.

Prof. Dr. L. G. MUNTEANU

Colindă veche.

Slavă întru cele 'nalte
Toate stelele să salte
Salte cerul și pământul
Să laude tot căvântul!
„Întru cei de sus mărire
La oameni bună 'nvoire
Pe pământ să fie pace
Cu minunea ce se face“
Toți să-l laudăm cântându-l
Și prea bine cuvântându-l
Pe cea ce ne arată
Lumina cea ne 'nserată;
Că s'a născut mult sfințită
Sămânța cea răsărită
Din a Duhului sfânt rouă
Mult folositoare nouă
Din brazda cea nearată
Din Maria Precurată
Ce este Iisus Hristos
Domnul lumii de folos.

Gânduri de Crăciun.

Prăznuim din nou Nașterea Mântuitorului lumii.

Din nou ne vom opri, poate, o clipă asupra acestui eveniment, de cardinală însemnătate în toată istoria lumii, și vom recapitula împrejurările în care s'a petrecut. — Și de atâta recapitulare, se poate să le știm pe dinafară, încât ne-am putea chiar mândri cu această știință.

Se mai poate să asistăm și la sf. slujbă, săvârșită cu aleasă căucernicie de slujitorii umili ai sf. altare, căci nu-i prudent — având doar certificat de botez creștin — să lipsim dela Biserica în zile de mare prăznuire creștinească. Peste an, nu-i prea

cunoaștem drumul; cel puțin acum să-i deschidem ușa, să prindem miros de tămâie și să închipuim, mecanic, semnul sf. Cruci.

Cam în felul acesta, mi se pare, se prezintă azi unii creștini, cari totuși voesc, stăruitor, să fie socotiți buni creștini. Căci în ultimul timp, sub influințe, ușor de înțeles, descreștinarea sufletelor pare a prinde binișor teren, chiar pe acolo, de unde așteptăm ca principiile creștine să afle mai multă și caldă înfăptuire. Firește, afirmarea nu trebuie nicidecum generalizată. Dar... ades sunt suficiente câteva cazuri, pentru ca

pilda rea să aibă urmări greu de înlăturat.

Și azi, în aceste timpuri de grele încercări pentru echilibrul sufletesc al omenirii, numai de pildă bună avem nevoie.

Și pilda aceasta în primul rând — oricare ne-ar fi situația socială — o putem și trebuie să o luăm dela Hristos, a cărui Naștere o prăznuim azi. Dar s'o prăznuim nu cu trupul, ci cu sufletul.

Și cum am putea-o prăznuim mai bine, decât făcându-ne bilanțul credinții, faptelor, vieții noastre, în lumina învățăturii, pe care de 19 veacuri și mai bine, Biserica lui Hristos, prin slujitorii ei sfințiți, o propovăduiește zi de zi, fără odihnă și răgaz.

Și ar fi de ajuns să meditam d. p. numai asupra cuvintelor rostite de Mântuitorul și însemnate de sf. evanghelist Matei la cap. 11, v. 29: „Învățați dela Mine, că sunt blând și smerit cu inima, și veți afla odihnă sufletelor voastre.”

Odihnă sufletelor?! Greu lucru vor zice unii — cei ce n'au încredere în puterea credinții creștine și nu voesc să-i urmeze lui Hristos —; ușor lucru vor spune alții — cei ce și-au încălzit sufletul la focul sacru, nestâns, aprins în lume de Fiul lui Dumnezeu, întrupat și crucificat pentru păcatele lumii.

Și într'adevăr, de această odihnă are azi lumea nevoie.

Căci din lipsa ei decurg tot zbciumul și toată desorientarea morală, cu urmări atât de primejdioase întâlnite la tot pasul.

Și ce ușor se poate ea câștiga... prin blândețea și smerenia inimii: roadele iubirii puse de Hristos la temelia religiei Sale universale.

Din iubire față de lumea strivită sub povara păcatului s'a întrupat Fiul lui Dumnezeu,

luând asupra Sa, de bună voie, toate umilirile și suferințele, până la jertfa de pe sf. Cruce. Smerit și blând a fost Hristos toată viața pământească, îngenuchind chiar în fața ucenicilor pentru a le spăla picioarele, și închizându-și gura în fața celor ce-L loveau și-și băteau joc de El.

Și totuși blândețea Sa nu înseamnă slăbiciune, nici smerenia lipsă de curaj. Căci hotărât se ridică împotriva celor ce voesc să lipsească omenirea de binecuvântările mântuirii, iar cu-

noașterea împedează răzbunării ce-i pregătesc dușmanii, nu-l reține dela demascarea, fără cruțare, a răutății și vicleniei lor.

Și sărbătoarea de azi, în care prăznuim Nașterea Mântuitorului lumii, e potrivit moment pentru a ne hotărî cu mai multă tărie să urmăm cu toții, și cei de sus și cei de jos, pilda iubirii, blândeții și smereniei Sale.

Nașterea Mântuitorului să n'o socotim ca un fapt divers, ci s'o prăznuim în adâncimea sufletului nostru, încălzit duhovnicește în fața sfintelor altare.

Căci, orice s'ar spune, dar fără Hristos, viața omului e lipsită de cuprins adevărat.

O. BUCEVSKI

Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu.

Iată că am ajuns praznicul cel mare și luminat, când Biserica noastră ne reînprospătează în memorie ieslea, peștera din Vifleem, steaua, magii, păstorii și alte întâmplări, ce au avut loc la nașterea Mântuitorului. Astăzi suntem chemați ca să slăvim împreună cu păstorii, și cu îngerii pre Răsăritul cel din înălțime, pe pruncul Iisus, pe așteptarea noroadelor. Dar vai, cât de mare e numărul acelor, cari nu vreau să știe de praznicul nostru și nici de Acela pe care îl prăznuim. De aceea nu avem pace și ne zbatem pe pământ.

În noaptea Vitleemului au cântat două coruri: îngerii în cer și păstorii pe pământ. Din

cântarea inimilor curate și a păstorilor buni a răsădit mărire lui Dumnezeu și pace oamenilor. Astăzi însă, între noi se află puține inimi curate și puține suflete binevoitoare și de aceea, nici nu se aduce „mărire lui Dumnezeu”; și pentru că nu aducem mărire lui Dumnezeu, nici noi nu primim pacea.

Precum odinioară Babilonienii nu au putut ridica acel mândru și până 'n cer turn, fiindcă n'au voit să știe de Dumnezeu, li s'au amestecat limbile și nu s'au înțeles, întocmai așa astăzi oamenii, popoarele și țările nu se înțeleg întreolaltă, pentru că nu țin contactul cu Dumnezeu.

În vara anului 1907 un prin-

cipe cu numele Borghese s'a făcut renumit pentru drumul care l-a parcurs cu automobilul dela Peking la Paris. A întâmpinat mari obstacole, îndeosebi când a trecut prin pustiul Gob, dar toate greutățile le-a biruit.

Și cum înainta cu greu prin pustiul, zărește departe un punct, care din ce în ce crește, până ce în fine ajunge înaintea unei căsuțe; era stațiunea telegrafică din Pang-Kiang.

Secretarului prințului îi vine în minte să dea o telegramă la Londra.

telegramă? — a întrebat englezul.

— Nu. Aceasta e cea dinții de 6 ani, de când există stațiunea.

— În curs de 6 ani n'a telegrafiat nimeni?

— Nimeni!

Multe caravane au trecut obose și însetate pe dinaintea stațiunii telegrafice și nimănui nu i-a venit în minte să folosească acel bun prilej de a ține contact cu lumea cultă. Întocmai așa și noi oamenii, călătorim prin lumea aceasta, dar nu ne vine în minte că trebuie — înainte de toate — să ținem legătura cu Iisus Hristos.

Să nu uităm că până când omenirea numai într'o iesle face loc lui Hristos, până atunci vom trăi tot așa de zbciumați ca acum. Să ne aducem aminte, cu câtă putere izbucneau în anii trecuți flăcări de foc din sondele de petrol dela Moreni. Ani de zile au ars și hainele paznicilor dela gura sondelor erau pline de scrum. Cu furie mai mare ard în sufletele oamenilor patimile și păcatele de tot felul și aceste numai puterea lui Hristos le poate stinge.

De aceea să căutăm ca să întemeiem împărăția lui Hristos pe pământ, să aducem mărire lui Dumnezeu și atunci vom primi pacea cea dorită.

Prof. A. BUZDUG

DE CRĂCIUN

Ne pregătim să prăznuim marele eveniment petrecut într'o noapte sfântă la Vifleem, în noaptea întrupării speranțelor omeniești. În noaptea aceea, când stelele veghiau ca de obicei și vântul le biciuia fața, când splendoarea de lumină, care înfășura pământul într'o tăcere de nedescris, a fost întreruptă de glasul îngerilor, ce cântau, vestind nașterea copilului de esență divină, dar de neam sărac, a copilului sfânt, care se născuse într'o iesle simplă.

Nouăsprezece veacuri s'au scurs, decând oastea cerească, laudând pe Domnul, cântă: „Mărire întru cei de sus, lui Dumnezeu, și pe pământ pace, întru oameni: bunăvoință!”

De atunci, mulțimea acelor, cărora Iisus le-a dat numele Său, serbează an de an noaptea sfântă, Crăciunul, sărbătoarea Nașterii lui Hristos.

De atunci, în fiecare an, la slujba din Biserică, când slujitorii Altarului înalță rugăciuni de mulțumire și cădesc cu smirnă și tămâie, ne revine amintirea celui mai mare și mai însemnat eveniment din istoria lumii.

Generații după generații vor sărbători și de acum înainte Crăciunul, și lumea copiilor totdeauna se va bucura de aniversarea Nașterii Aceluia, care a propovăduit pace și dragoste între oameni, care ne-a hără-

zit o lumină binefăcătoare și dătătoare de adevărată viață.

Cu toate, că aproape două mii de ani s'au așternut peste minunatul eveniment din Noaptea Sfântă, anii și veacurile nu l-au putut înăbuși, nu i-a putut șterge nimic din însemnătatea lui. Dimpotrivă, cu cât anii se scurg în noianul vremii, el mai vârtos ne apare în toată strălucirea și importanța lui.

*

Când și-a făcut apariția Hristos în lume, omenirea celei mai mari și mai puternice împărății trecea printr'o mare criză de indiferență și de scepticism, Cultul zeităților își pierduse din influența de odinioară, disciplina romană se topise, ca ceara în fața focului, spiritul de orientare dispăruse. Moravurile erau corupte, administrație defectoasă, în interior dese revoluții, nesiguranță la frontiere, — iată semnele caracteristice ale acelor zile în statul, aflat în faza decadenței. Omenirea urcă încet calvarul nenorocirii.

Sosise „plinirea vremii”.

Prin nașterea blândului Iisus, omenirea a fost reînviată la o viață nouă, la realitate, la adevărata-i fire omenească, capabilă de idealuri morale. Credința lui Hristos a fost balsamul suferințelor, ea a fost minunata rețetă a adevăratei fericiri. Cre-

dința lui Hristos biruise prin jertfa vieții Sale și prin sângele, vărsat din belșug de adepții ideii și religiei creștine.

Puternicii zilelor de atunci n'au înțeles însă sacrificiul Mântuitorului și printr'o judecată superficială și greșită au reacționat politicește, luând măsuri represive împotriva ostașilor lui Hrist, în loc să ia măsurile, recomandate de puținii înțelepți ai timpului și impuse de cerințele sociale, morale și politice ale Stotului. Și rezultatul a fost, că noua Religie a Orientului, care disconsideră bunurile lumesti, punând, în primul plan, bunurile spirituale, a prins tot mai multe rădăcini în toate păturile sociale ale imperiului roman, fiind puncta de salvare în acea epocă tulbură, și cea mai mare binefacere a omenirii.

Cu timpul, din vechiul păgânism n'au rămas decât simple amintiri, praf și scrum s'a ales din trufia acelorora, care s'au închinat odinioară zeilor.

*

De atunci s'au scurs multe secole, au urmat multe prefaceri, și cu toate, că viața materială a omului, grație progreselor, științei și tehnicei, a fost mereu îmbunătățită, peste capetele noastre suflă azi un vânt de nebulă. Echilibrul social s'a stricat, se săvârșesc abateri dela cărările normale și crime împotriva elementelor principii morale. Bunurile sufletești și spirituale le-am dat uitării. Domnia celui mai urât materialism s'a încuibat între noi. Ținta supremă a tuturor este banul! Munca cinstită și dreaptă este disprețuită. Iubirea de aproapele nu mai există. Se vede, că am uitat, că Fiul Omului a rostit mărețele cuvinte:

„Iubiți-vă unii pe alții!”

De 17 ani de când s'a încheiat „măcelul popoarelor”, mapamundul este tot mai mult stăpânit de urmașii lui Ana și Caiafa, cari sug ca niște vampiri, sângele neamurilor creștine. În uriașul imperiu al lui Petru cel Mare, slujitorii altarelor, fără deosebire de confesiune, dar totuși în

deosebi clerul pravoslavnic, a fost aproape cu desăvârșire extirpat. În patria lui Miguel Cervantes, preoțimea catolică, a trebuit să bea paharul amar al celor mai îngrozitoare cruzimi închipuite de creșterea înnebunit al tuturilor Largo Caballero-rilor, și destrăbălăteii Passionariae.

Plaga cea mai teribilă a omenirii s'a năpustit și asupra țărilor românești.

Dacă Românul suferă și e năpăstuit azi în țara sa, dacă e prigonit și alungat de străini de neamul și de legea creștină, să nu dispereze. Iisus Domnul a zis: „Fericiti cei ce pătinesc pentru dreptate și sunt prigoniți”.

„Plinirea vremii” a sosit și pentru noi. De patruzeci de ani „generația dela 1922” a dat alarma în țară, cerând ca Românul să fie domn și adevărat stăpânitor în țara sa.

Cel puțin acum, în aceste zile de sărbătoare și de reculegere, să-și facă și slugile fiilor lui Iuda, examenul conștiinței lor, căutând ca numele de „creștin”, titlu, cu care coută să apară ca frați de-ai noștri, fiii ai unui și aceluiași Dumnezeu, să le fie pe deplin meritat prin atitudinea și fapta lor.

Măcar acum în ceasul al 11-lea să ia la cunoștință și acei rătăciți, că un destin imuabil își urmează nestingherit calea lentă a pierzării lui Izrael, din clipa în care au comis acum 19 secole, crima de pe Golgota, pironindu-l pe „Fiul Omului” pe cruce, între doi tâlhari.

Iar noi ceilalți, să ne oprim un moment din mersul vieții noastre trude, să ne plecăm genunchii cu smerenie în aceste zile sfinte, în fața Aceluia, care și azi pentru cei „ce pătinesc pentru dreptate și sunt prigoniți” a rămas prin jertfa răstignirii, Hristos Fiul lui Dumnezeu, Iisus profetul iubirii.

Prof. G. G. STĂNESCU

„Hristos să naște, măriți-l
Hristos din ceruri, întâmpinați-l
Hristos pe pământ, înălțați-vă
Strigați Domnului tot pământul
Că s'a preamărit!”

LUMINA CUNOȘTINȚEI

Oricât de mare ar fi distanța secolelor ce s'au scurs dela minunea din Betleem și până în zilele noastre, totuși ea există și trăește perpetuu în sufletul omenirii. An de an, din sine și prin sine se reînnoiește și întărește pentru alte și alte generații ce se perindează, dar cu aceeași căldură și tărie de suflet și credință.

Cel născut în staulul păstorilor din Betleem nu este o apariție temporală a trecutului, ci evenimentul extraordinar, care se extinde și trece dincolo de limitele timpului, pururea viu, dorit și rechemat în mijlocul omenirii încercate și frământate de atâtea zbucium și dureri.

Chiar dacă vin zile de îndoială și uitare în viața multora, totuși ele sunt urmate de altele, mai bune și senine, când aceiași și aceleași îi recheamă în cuvinte de lacrimi și căință, ca să vină și să troneze în cerul lor intim de viață. Atunci, în căința și sinceritatea lor îi aștern la picioare prinosul recunoștinței, prin aurul sufletului lor, curățit în alvia lacrimilor cristaline, smirna intențiilor lor nobile pentru viitor și tămăia binemirosoare a faptelor bune.

În aceste momente de purificare sufletească și îndreptare activă, crește uimitor necesitatea și importanța Lui pentru întreaga omenire. Dar mai mult, pentru cei ce s'au îndoit. Căci de atâtea ori El se renaște în leagănul sufletului acelorora, cari de atâtea ori l-au crucificat în același suflet. Acesta este procesul cel mai măreț și uimitor, când această splendidă lumină a cunoștinței învinge și pune stăpânite asupra întunericului haotic. Acest proces s'a petrecut și la început, când aceeași lumină a cunoștinței adevărate și-a resfirat departe razele ei minunate ale legii celei noi... care a dat alt curs vieții.

„Iubiți-vă unii pe alții, precum eu v'am iubit pe voi” — este lozincă și sămburele acestei puteri uimitoare, care a cutremurat și schimbat puteri și împărății ale lumii acesteia. Sin-

gur cu căldura și lumina acestei iubiri puse în fața răutății și urei stăpânitoare, a înblânzit și schimbat firea sălbaticilor, și a înmuiat inima barbarilor din întreaga lume.

Care suflet omenesc nu simte nostalgia unui liman de iubire, de iubire sinceră și frățescă, de pace, blândete, milă și iertare, chiar uitare, după atâtea încercări și lupte duse zilnic în vârtejul vieții? Toți, fără deosebire de fire și caracter, învingători sau învinși în lupta vieții, dar oboșiți și infierbântați în arenele ei, cu toții însetează după oaza cea răcoritoare, unde să se adape la ape Lui cea vie.

Pătrunși de chemarea Lui pururea potrivită „Veniți la mine toți cei oboșiți și însărcinați și vă voi odihni pe voi”, omenirea își îndreaptă mereu privirea pierdută în zarea speranțelor... departe... spre orient.

De atâtea ori sufletul ei peregrin așteaptă iluminarea stelei, care să străbată și imprăștie cu lumina sa nouri apăsători de griji și dureri ce o copleșesc.

Încet deschide ușa durerilor, mahnirilor, și umilirilor ascunse în taințele sufletului, ca apoi înviorată și renăscută în suflet, să preamărească cu osanale ziua mântuirii. Aici se întâlnesc și egaleză în drepturi — fără deosebire — săracul alături de bogat, umilitul ca și încrezutul, favorizatul și strivitul sorții sau societății. Căci aici este punctul comun, este troița dela răspântia drumului unde se întâlnesc și ar trebui să-și întindă mâna călătorii vieții sosiți aici pe drumuri și cărări diferite; ca de aici să se însoțească și să meargă împreună pe urma stelei conducătoare a magilor, — înapoi spre Betleem, de unde a izvorât iubire nu ură, iertare nu răzbunare, egalitate și dreptate, nu clasare și subjugare, pace și nu măcel.

Înapoi la ieslea staulului din Betleem, de unde a izvorât lumina îndrumătoare pe calea cea dorită și singură salvatoare! Căci, oricât ne-am

Fuga în Egipt. (Matei 2, 12—23).

„După plecarea magilor, iată ingerul Domnului se arată în vis lui Iosif, zicând: scoală-te, ia pruncul și pe mama lui și fugi în Egipt și stai acolo până ce-ți voi spune; fiindcă Irod are să caute pruncul ca să-l omoare.” Matei 2, 12.

Porunca dată, este extrem de greu de realizat. Dacă totuși Iosif o împlinește întocmai, dă dovadă de o perfectă supunere în fața voinței divine, de o admirabilă urmare a providenței. Prin felul de a se comporta chiar și numai în cazul dat, în raportul față de noi, se fixează ca o desăvârșită mostră, ce se impune a fi imitată.

Iosif nu se întreabă dacă este rațională porunca, sau nu. Nu pune în discuție hotărârea divină. Consideră drept o nelegiuire, a se gândi și la alte mijloace prin cari s'ar putea ajunge la acelaș scop. I se poruncește

să fugă cât mai neîntârziat în Egipt, se conformează fără murmur. Ceea ce nu însemnează, că un om la vârsta lui atât de înaintată, este inconștient de greutățile, ce are să le înfrunte. Își dă perfect seama, că are să călătorească neîntrerupt 150 de ore prin pustiu, să străbată un drum de 600 km. printr'un ținut puțin umblat, fără posibilități de a se adăposti, amenințat în orice clipă de atâtea pericole. Greutățile îi sunt mult mărite, fiind timp de iarnă și având să supravegheze și să ajute o femeie slabă și un prunc abia născut.

Vede apoi ce îl așteaptă la sfârșitul acestui drum. O țară străină, o populație păgână. El un om slăbit de puteri, fără sprijinul rudeniilor și compătimită conaționalilor, câștigând cu multă trudă pâinea de toate zilele.

Nu disperează, nu se răsvrătește,

activează în convingerea fermă că Dumnezeu nu-i încredințează ceva, ce depășește puterile lui, și că va fi alături de el în clipele de grea încercare. E pătruns de adevărul, că nici un fir de păr nu piere, fără știrea cerului.

Și într'adevăr încrederea ce-l însufletește nu se desminte. Sfânta familie plecând în timp de noapte din Betleem, fără pregătiri, străbate pustiul, ajungând cu bine în Egipt. Pavăza lui Dumnezeu o apără de fiare sălbatice, de tâlharii cari atacă caravanele, o întărește să suporte oboseala drumului, arșița soarelui, răcoarea nopților, lipsa de apă, lipsa de hrană.

Cât de frumos creștinismul descrie peripețiile acestei călătorii în povestirile legendare. Drumul pustiului e presărat cu flori, sicomorul adumbrește somnul nou născutului, curmalul își pleacă coroana și-și îmbie fruc-

tele răcoritoare, isvorul ce gâlgăie în nisipul fierbinte, astâmpără setea și înviorază puterile.

Nici în Egipt ajutorul divin nu lipsește. El înlocuiește patria natală, pe conaționali, neamurile, gospodăria părintească cu rosturile ei. El astâmpără dorul după locurile copilăriei, și înblânzește suferința vieții în streini. El dă puteri de muncă și găsește resurse de existență modestă și cinstită.

Patru ani de zile Iosif plin de vigoare puțin obicinuit la etatea sa, mănuește uneltele meseriei, câștigând hrana zilnică.

O nouă poruncă îl recheamă în patrie. Prigonitorul pruncului e mort. Nu revine la Ierusalim. Archelau urmașul lui Irod, este tot atât de crud ca și tatăl său. Viața micului Iisus poate fi în primejdie.

Se îndreaptă spre Nazaretul Galileei.

lăuda cu marile noastre realizări de ordin tehnic și științific, când nimic nu poate înlocui această lumină de orientare și fericire în viață... și dincolo. Nici scara lungă a anilor din cele două milenii ce ne despart nu ne-a putut ridica până la puritatea învățaturii Sale de atunci, căci noi suntem mereu în urma ei. Dacă nici azi, după 1936 de ani nu poți vedea nici răsădului învățaturii și exemplelor lui complet și nealterat, căci îi lipsește vigoarea tulpinei și seva fecundă a poruncii divine: „Iubiți-vă unii pe alții, precum eu v'am iubit pe voi!”

Deși fiecare simte acest imperativ propriu arzând în conștiința sa, totuși întâlnești la tot pasul minciuna, specula, intriga, spolierea, cu toate derivatele de turpitudini degheizate sub masca culturii și progresului dela cari și-au împrumutat și convenționalele lor numiri.

Însăși principiile de bază ale acestei învățături mântuitoare, au ajuns perimate și anachronice pentru epoca suferindă de boala banului și avutului fascinant, la câștigarea și acumularea cărora angajează mișelește, forța, sudoarea și sângele semenului.

În această diabolică pornire își găsește originea și puterea incalificabilul act de sălbatică goană după

viața ființei divine smulsă de pe înălțimea Crucii din Golgota, ce azi, după aproape două milenii, din aceeași pornire să pornească la crucificarea nemuritoare sale învățături și amintiri.

Dar ea trăiește mereu prin seva adevărului pururea viu și de actualitate, care ne indică singura noastră cale de mântuire și fericire în viață. Doar pentru aceasta ne-a fost dată!

Respectarea și urmarea ei aduce prefacerea noastră în trup și suflet; în individ și societate.

Crucificarea ei înseamnă autocrucificare socială, prin decadență.

Aceasta este doar tainicul înțeles al cuvintelor Lui: „Ceriul și pământul vor trece, cuvintele mele vor rămâne...” căci ele viază prin noi și experiența noastră. El prin cuvintele Lui este lumina cunoștinței, care luminează calea, dar calea cea îngustă și totuși singura bună și fericitoare.

Această lumină s'o avem mereu la îndemâna ochilor și sufletului, ca să nu orbecăim pe drumul vieții.

Iar în cea mai pură și caldă atmosferă de Crăciun să-i deschidem calea spre sufletul curat al copiilor noștri, ca să-i facem loc Celui ce i-a iubit atât de mult.

El singur le poate aduce mântuirea și fericirea lor viitoare, mult sperată și mult dorită de orice părinte.

V. MATEIU

HRISTOS SE NAȘTE

Dela nașterea din ieslea sărăcăcioasă din marginea Betleemului, în fiecare an Mântuitorul lumii se naște. Și se naște cu adevărat, dăruind lumii mângăiere, bucurie și belșug. Astăzi totul tresaltă, totul se bucură, totul cântă. Sărăcia, durerea și întunecul nevoilor zilnice, astăzi se perd în lumina bucuriei veșnice. Dar de ce ne bucurăm noi azi? Cei ce postim, pentru că a trecut postul? Cei ce lucrăm, pentru că acum odihnim? Sau pentru că marele praznic ne dă prilej de hrană trupească și petreceri? Nu. Astăzi, pe fața creștinului strălucește lumina credinței

mântuitoare, iar nădejdea îi dă tăria necesară pe drumul strâmt și spinos, al vieții și fericirii vecinice. În sufletul fiecărui creștin se naște astăzi întrebarea: *Cum m'a găsit pe mine Hristos?* — Tot creștinul știe că Iisus Mântuitorul, s'a născut și în fiecare an se naște, ca să împace pe om cu Dumnezeu, ca să-l scoată pe om din bezna păcatului, să-i dea o mână de ajutor, să-l îndrepte spre cer, spre viață.

Prin urmare, toată suflarea, cu adevărat creștinească, s'a sărguit din vreme, ca Bunul Iisus să găsească o iesle caldă în fiecare suflet de

Urmând cu încredere poruncii divine, Iosif se încadrează armonios în planul providenței divine, câștigând pentru sine dreptul la răsplata vecinică din partea lui Dumnezeu, la recunoștință și stimă în fața omenirii, ale cărei căi prin exemplul său le luminează.

Prin obicinuita noastră atitudine de răsădit în fața anumitor situații din viață, cât de mult trebuie să ne rușineze acest exemp-u de conștiință subordonare și ascultare a providenței divine. Nu este o exagerare când se afirmă, că azi numai o minoritate disparentă din oameni, este mulțumită cu soarta. Sunt prea puțini cei ce-și dau seama, că locul ce-l ocupă în lume le este hărăzit de Dumnezeu, și fie acesta în fruntea vieții sociale, fie în urmă, își are importanța lui. Câți dintre noi sunt devotați principiului că omul sfințește locul? Câți pot spune cu conștiința

impăcată: „voinții lui Dumnezeu am urmat în viață.”

Dinpotrivă aproape totdeauna ne credem neîndreptățiți, râvnind la situații mai înalte, ne credem degradați în propria-ne valoare, ne credem jertfe ale unei mentalități bolnave, care dominează în lume. Nici nu încercăm a vedea în orânduirea lumii un plan divin, în care și noi suntem înglobați cu partea de contribuție.

Ne substragem acestei orânduiri cu atâta ușurință, făcând din propriile noastre interese un centru spre care trebuie să graviteze întreaga lume înconjurătoare.

Vai nouă când din comandamentul mândriei personale și a egoismului, singuri ne precizăm o chemare potrivnică orânduiri divine. Devierea voită dela locul stabilit în ansamblul vieții umane, inevitabil provoacă ciocniri cu mediul înconjură-

tor, provoacă ruptura cu Dumnezeu. Experiența zilnică prin miile de cazuri aduce un formidabil argument pentru întărirea acestui adevăr. Nu există un singur caz, când un răsădit împotriva hotărârii divine, favorizat de împrejurări, să ajungă în viață la locul care să-l mulțumească. Nici nu poate fi, nesupunerea atrage după sine retragerea binecuvântării cerești. Iar acolo unde lipsește aceasta, toate bogățiile Pământului, toată puterea de stăpânire, toate onorurile, nu pot aduce mulțumirea vieții.

Cheia liniștei, păcii și mulțumirii în viață, este convingerea, că orânduirea din lume este întocmită și dirijată cu multă înțelepciune de Dumnezeu, în interesul unanim al oamenilor. Unde este această convingere, precum și acțiunea rezultată cu necesitate din ea, sărăcia și lipsa sunt mai puțin amare, lipsa de onoruri și putere nu umilește, boala și durerea

îmbrăcați în haină de sărbătoare cu trupul, iar cu sufletul plin de gânduri creștine, odată cu Pruncul Iisus, să ne naștem și noi. În felul acesta numai, Nașterea Domnului ne va aduce mântuire. Altfel, dacă nu ne va aduce osândă, ne va fi zadarnică.

În Cartea Sfântă scrie, că în peștera Betleemului, dumnezeescul Prunc, a primit daruri împărătești. Întrebă-te creștine, tu ce dar îți aduci? Hristos a zis: „milă vreau, nu jertfă!” Iată ce ne cere nouă Domnul. Atunci tu creștine, care te-ai născut odată cu Iisus, îți cunoști datoria. Nu vei sta cătuși de puțin pe gânduri, ci vei alerga în grabă cu modestul tău dar la Domnul. Unde? În peștera Betleemului? Nu. Pruncul Iisus te așteaptă azi, în casa vecinului tău, unde o droaie de copilași n'au ce duce la gură. Dincolo o vădăvă hătrână și nenorocită se roagă lui Iisus să o miluiască cu ceva. Mai încolo un biet schilod îngheață de frig și ce s'ar mai bucura văzându-se îmbrăcat în haina pe care tu ai lepădat-o.

Iată creștine, Iisus te așteaptă pretutindeni. — Grăbește-te!

Pr. TEODOR CICEU-Vad.

Sfințirea bisericii ortodoxe din Teaca.

Fruntașa comună de pe câmpie Teaca, a avut în ziua de 13 Decembrie a. c. un praznic de mare însemnătate istorică. Românii ortodocși ai acestei comune și-au sfințit altarul bisericii lor strămoșești.

Măreața solemnitate a sfințirii a săvârșit-o P. S. Sa Episcopul *Nicolae Colan* al Clujului. P. S. Sa a venit încă de Sâmbătă seara (12 I. c.) la Reghin unde a rămas peste noapte la doctorul Eugen Nicoară.

A doua zi dimineața, în drum spre Teaca, P. S. Sa este primit cu multă însuflețire de credincioșii comunei greco-catolice: *Lunca*, în frunte cu preotul satului *Brătăleanu* și pretorul plasei Teaca Angur.

Pretorul Angur rostește cuvinte frumoase, arătând dragostea credincioșilor, cari au ieșit în număr atât de mare, pentru a întâmpina pe noul episcop ortodox al Clujului.

Prea S. Sa răspunde prin cuvinte alese, mulțumind acestor credincioși pentru primirea făcută. La intrarea în comuna Teaca, mașina P. S. Sale este întâmpinată de numeroși călători, cari o însoțesc până la întâia poartă de triumf, alături de biserica greco-catolică, unde îl primește primarul satului Nastea, directorul băncii, „Ajutorul” Moise Petric și alți intelectuali împreună cu elevii de școală și premilitarii comunei. Primarul Nastea, exprimă în numele

tor, provoacă ruptura cu Dumnezeu. Experiența zilnică prin miile de cazuri aduce un formidabil argument pentru întărirea acestui adevăr. Nu există un singur caz, când un răsădit împotriva hotărârii divine, favorizat de împrejurări, să ajungă în viață la locul care să-l mulțumească. Nici nu poate fi, nesupunerea atrage după sine retragerea binecuvântării cerești. Iar acolo unde lipsește aceasta, toate bogățiile Pământului, toată puterea de stăpânire, toate onorurile, nu pot aduce mulțumirea vieții.

Cheia liniștei, păcii și mulțumirii în viață, este convingerea, că orânduirea din lume este întocmită și dirijată cu multă înțelepciune de Dumnezeu, în interesul unanim al oamenilor. Unde este această convingere, precum și acțiunea rezultată cu necesitate din ea, sărăcia și lipsa sunt mai puțin amare, lipsa de onoruri și putere nu umilește, boala și durerea

e ușoară. Puterea lui Dumnezeu îndulcește viața.

Unde nu este, totul este o suferință, indiferent de situația materială sau socială. Cine se împotrivesc orânduiri lui Dumnezeu, lui Dumnezeu însuși se împotrivesc.

Călătoria lui Iosif în Egipt este o minune de curaj și rezistență. E ușor de explicat această minune, când temeiul ei este supunerea plină de devotament în fața poruncii divine. Ea poate fi generalizată, este necesar mai mult decât oricând să fie actualizată, ar întrona pacea, liniștea și armonia în lume, evident numai pe acel unic temei: supunerea noastră în fața orânduiri divine. Nimeni nu este dispensat de această contribuție. Ea egalează pe oameni. Partea fiecăruia este indispensabilă. Realizată în ansamblu aduce armonia ansamblului, concomitent fericirea și binecuvântarea cerească individuală.

Prof. Dr. L. G. MUNTEANU

comunei mulțumiri de a vedea în comuna Teaca pe noul vlădic al Clujului. După cuvintele primarului, eleva Morariu îmbrăcată într'un pitoresc costum național exprimă în cuvinte de răscolitoare frumusețe și profundă simțire, dragostea puținilor Români de lege strămoșească din această comună, cari au deosebita mulțumire și mândrie sufletească de a vedea pe „cel ce vine în numele Domnului“ să le aducă darul cel sfânt dela părintele ceresc, pentru biserica lor mică, modestă, dar de care acești puținii Români cu suflet mare sunt mândri că o au. Apoi dăruiește P. S. Sale un frumos buchet de flori albe.

P. S. Sa răspunde vădit impresionat cuvintelor ce i s'au adresat, și apoi înaintează spre a doua poartă de triumf, în fața bisericii noi, unde în fruntea unui sobor de preoți, îl aștepta preotul locului Dr. Victor Deac împreună cu protopopul Victor Mureșian al Bistriței. Preotul locului Victor Deac, în numele bisericii rostește câteva cuvinte frumoase de binevenire.

Săvârșirea sfințirii noului lăcaș de închinare, care s'a dat menirii sale sfinte într'o zi senină — cu multă lumină —, a lăsat o deosebită impresie și întărire sufletească pentru toți credincioșii veniți la sfânta slujbă — între cari mulți erau veniți din comune vecine pentru a lua parte la impunătoarea sărbătoare.

Serviciul divin a fost făcut de P. S. Sa Episcopul Nicolae împreună cu doi consilieri V. Sava și L. Cărea, protopopii V. Mureșian al Bistriței și I. Maloș al Reghinului, preoții: Nașcu, Georgiu, Buzdug, Jeican, V. Deac, Ciuruș (Caila), Deac (Simionescu), Feier, Suciu, Purcileanu și diaconul V. Bogdan.

Răspunsurile la ectenii au fost date de corul Academiei teologice sub conducerea profesorului Vasile Petrașcu.

P. S. Sa a rostit predica, de pe treptele bisericii, afară, pentru a auzi toți cei veniți la acest mare praznic.

În cuvinte de rară frumusețe și profundă simțire românească, înaltul ierarh a arătat deosebitul rol și marea menire a bisericii. Isvor de lumină și casă de rugăciune, biserica este singurul loc făcut anume pentru suflet, unde acesta să fie mângăiat și întărit prin cuvântul cel de mare preț al Evangheliei mântuitoare.

Din multe părți se poate culege lumină și înțelepciune pentru suflet: din cărți, din cuvântări și din alte multe binefaceri de pe pământ, dar acestea sunt în mare parte trecătoare, fiindcă vin dela oameni. Dar lumina și înțelepciunea pe care ne-o dă biserica, rămâne pentru totdeauna, fiindcă ne vine din cuvântul Evangheliei sfinte, date nouă de însuș Dumnezeu prin fiul său Iisus Hristos.

Dacă biserica ne dă lumina cea adevărată apoi tot biserica este și locul sfânt de alinare a oricărei dureri, de mângăiere și primenire sufletească.

Sufletul nu se simte în nici un

loc de pe pământ mai la el acasă decât în biserica făcută anume pentru liniștea și mângăierea lui.

P. S. Sa își exprimă apoi deosebita mulțumire că a putut veni în această comună, unde din jertfa sufletelor curate s'a ridicat acest lăcaș de închinare, lăcaș mic, dar plin de suflet. Și tocmai pentru aceea a ținut să vină dela depărtare destul de mare, pentru a lua parte la acest praznic.

A arătat apoi că în trecutul nostru sbuciumat, flacăra credinței noastre s'a păstrat în biserici mici, smerite, de lemn, dar pline de tăria sufletească care ne-a garantat dănuirea noastră ca neam.

De azi încolo însă, apunând robia noastră, suntem liberi de a ridică lăcașuri mărețe, părintelui ceresc care ne-a invrednicit totdeauna în vremuri grele de ajutorul Său prea sfânt.

P. S. Sa Episcopul Nicolae rostindu-și predica.

După serviciul divin, a avut loc în fața bisericii o frumoasă manifestație românească a „Șoimilor Aștri“ din comuna Gorenii, îmbrăcați în frumoase costume naționale, conduși de Maria Câmpeanu, cu cântări și poezii — iar după această frumoasă afirmare, a vorbit dl. Dr. Eugen Nicoară, cunoscutul cititor, care într'o înflăcărată cuvântare, a arătat marile datorii ale Românilor de azi — cari trebuie să vegheze neconținut și să lupte pentru credința în Dumnezeu și apărarea nermului.

În urma acestei minunate manifestații a avut loc recepția din casa dlui director al băncii „Ajutorul“ dl. Moise Petric, unde se fac prezențările autorităților și preoților celorlalte confesiuni din localitate.

La banchetul care a avut loc în „Casa Culturală“ primul a luat cuvântul P. S. Sa Episcopul Nicolae, închinând în sănătatea M. S. Regelui Carol II, iar corul teologilor conduși de Savu Savu intonează Imnul Regal.

Di Popa Pavel, din partea prefecturii din Tg.-Mureș, închină în sănătatea P. S. Sale. Dl. Moise Petric, directorul băncii „Ajutorul“ arată strădaniile Românilor de suflet din această comună pentru ridicarea bisericii ortodoxe, aducându-le vii mulțumiri.

Dl. consilier Dr. Vasile Sava, închină pentru reprezentanții Administrației. Protopopul Maloș, închină în sănătatea consilierilor. Protopopul catolic din loc Decei, închină pentru biserica ortodoxă, dl. prof. Buzdug, închină pentru bisericile din localitate. Vorbește apoi preotul săsesc Klein și ultimul ia cuvântul dl. Dr. Eugen Nicoară, care cu multă înțelegere, pune în lumină datorii bunilor Români, cari să știe răspunde în fața neamului și regelui de realizările lor.

P. S. Sa a plecat spre Cluj, la ora 4^{1/2} p. m.

Seara la orele 8^{1/2} a avut loc concertul dat de corul Academiei

teologice ort. rom. din Cluj, condus de dl. prof. Vasile Petrașcu, împreună cu conferința dlui prof. A. Buzdug, despre: Rolul bisericii în trecutul neamului nostru.

Programul a fost următorul:

Tatăl nostru, de C. Porumbescu. Cântec de jertfă, de L. v. Beethoven. Certurile spun, de Davidoff. Cuvine-se cu adevărat, de V. Petrașcu. Ție se cuvine, de Vorobchievici. Conferința dlui prof. Buzdug despre Rolul bisericii în trecutul neamului. Rugăciune (Oct. Goga), de C. Șandru. Sfânt e Domnul, de V. Petrașcu. Imnul nopții, de L. v. Beethoven. Pui de lei, de I. C. Brătianu. Arie din opera „Ernani“, de G. Verdi
IOAN N. MALOȘ, stud. teol.

Comemorarea Episcopului Nicolae Ivan.

Societatea „Credința Ortodoxă“ a studenților în teologie, a luat laudabila inițiativă de a comemora la Sf. Nicolae, pe neuitatul ierarh Nicolae Ivan, primul Episcop al Eparhiei Vadului, Feleacului și Clujului.

Ședința festivă s'a ținut după masă, la orele 4, în sala mare a episcopiei. Au asistat P. S. Sa Episcopul Nicolae Colan, consilierii: Dr. S. Stanca, Dr. V. Sava, A. Ludu și L. Cărea, dl. Gh. Sion, ctitorul Eparhiei, doi profesori universitari: Ioan Lupaș, I. Mateiu, D. Roșca, O. Bucevschi, I. Vască, I. Crăciun, L. Munteanu, V. Petrașcu, G. Stănescu, Lazar Iacob, dna Sanda I. Mateiu, pâr. I. Goron, membrii societății, etc.

La intrarea în sală a P. S. Sale, corul Academiei teologice, condus de dl. prof. Dr. V. Petrașcu a intonat „Pe Stăpânul și Arhiereul nostru.“

Pâr. Rector Dr. Ioan Vască, salutată pe P. S. Sa în numele Academiei.

Președintele Societății, dl. Ioan M. Maloș, arată importanța acestei comemorări. În vremile de materialism și desorientare, exemplul oamenilor mari, a figurilor creatoare poate servi drept busolă de orientare, mai ales generației tinere. Personalitatea fostului Episcop Nicolae Ivan, poate deveni un astfel de exemplu.

Punctul culminant al ședinței, a fost conferința dlui prof. univ. Dr. I. Lupaș, despre „Personalitatea Episcopului Nicolae Ivan.“

Domnia sa arată mai întâi că e greu să se spună ceva definitiv despre personalitatea episcopului Nicolae Ivan. Contemporanii cunosc mai slab pe oamenii mari ai generației lor, deoarece le lipsesc documentele și scrisorile cari desvăluie multe aspecte necunoscute.

Trece apoi la cadrul istoric și etnic în care s'a născut și a crescut, Născut într'o regiune în care era încă vie amintirea luptelor religioase din sec. XVIII, dintr'o familie de țărani inteligenți și temători de Dumnezeu, Nicolae Ivan a moștenit dela părinți aceste însușiri nobile.

Înzestrat cu inteligență puternică, s'a distins încă din clasele primare. Cu toate acestea după terminarea școlii primare, părinții nu l-au înscris la liceu (căci mai aveau un băiat elev de liceu), ci l-au dat ucenic la un negusior din Sibiu. După un an, ajunge să fie înscris la liceu. După terminarea liceului trece la Seminarul teologic din Sibiu. Își începe cariera ca învățător, fiind hirotonit și diacon. În curând ajunge duhovnic la penitenciarul din Aiud, apoi protopop al Albei-Iulii, iar în 1897 asesor consistorial și catechet la li-

ceul de stat din Sibiu. Aci a avut ca elevi pe dl. prof. I. Lupaș pe dl. O. Ghibu și pe dl. O. Goga. Pe conferențiar l-a cunoscut de când era de 2 ani și l-a văzut plângând la înmormântarea tatălui său Toma Lupaș din Săliște.

Ca asesor, Nicolae Ivan a fost protectorul tinerei generații de intelectuali români din Ardealul de ieri. Cunoscut ca un om de inițiativă și muncitor, suflet generos, îndată după unire, a fost trimis la Cluj, pentru organizarea Eparhiei unde în curând fu ales Episcop.

Ce a făcut Nicolae Ivan în capitala Ardealului? Asupra acestui capitol — care e foarte cunoscut — nu insistă, căci ceea ce a ajuns azi Eparhia și institutele sale, vorbesc destul de elocvent.

Spre sfârșitul vieții Episcopul Nicolae Ivan era preocupat de problema succesiunii. Pâr. Lupaș, întrebându-l despre succesori, i-a spus că dacă s'ar ține cont de dorința lui, imediat i-ar scrie pe o hârtie numele Rectorului dela Academia Teologică din Sibiu.

Partea II-a a programului a fost închinată P. Sf. Episcop Nicolae Colan. A fost format din câteva puncte muzicale și din cuvântarea dlui profesor Dr. V. Petrașcu, prin care în numele studenților, asigură pe P. S. Sa, de supunere și îi cere concursul binevoitor.

La sfârșit, P. S. Sa a laudat pe „tinere ucenici“ în ale preoției pentru inițiativa comemorării. Privind apoi spre tabloul care înfățișează pe Episcopul Nicolae Ivan planând deasupra ctitoriilor sale, spune că precum acolo e înfățișat ca un uriaș deasupra Clujului, tot așa personalitatea lui va crește din an în an și munca lui va fi apreciată tot mai mult.

Raportor.

Un răspuns dlui Musolini. Marele învățat al neamului, dl. N. Iorga, a tipărit în limba italiană o lucrare de o importanță deosebită cu privire la drepturile noastre asupra hotarelor de azi. Ea cuprinde hărți, statistici și mărturii numeroase, mai ales italiene, cari confirmă dreptatea românească stabilită de tratatele de pace. Cartea este precedată de o scrisoare pe care autorul o adresează Duceului, exprimând nădejdea, că dacă o greșală s'a făcut, trebuie să vie și dovezile de nepărtinire și mângăiere tot din acelaș loc. Sperăm că volumul dlui N. Iorga nu va rămânea fără ecoul așteptat.

Numărul festiv al „Revistei Teologice“.

„Revista Teologică“, condusă mai nou de tânărul diacon *Grigore T. Marcu*, profesor la Academia teologică din Sibiu, a închinat un număr omagial P. S. Sale Episcopului *Nicolae Colan*. E un gest frumos să elogieze pe fostul director și ideolog al revistei. Primul articol e semnat chiar de *I. P. S. S. Mitropolitul Dr. Nicolae Bălan*. Printre altele spune: „Duiosia simțământului de a nu-L mai avea în nemijlocita mea apropiere, mi-o înseninează numai certitudinea de a-L avea cu atât mai aproape cu sufletul și de a-L ști, cu devotamentul ce-l are pentru biserică, la loc de răspundere mai mare, în fruntea ei.“

Păr. Dr. *Gh. Ciuhandu*, președintele Asociației Clerului Andrei Șaguna, elogiază activitatea de secretar general pe care a îndeplinit-o cu mult devotament pentru cauza clerului. Păr. *Virgil Nistor*, consilier arhiepiscopesc, evoacă câteva momente din rodnică activitate dezvoltată în cadrul diverselor corporații și consilii bisericești. Dl profesor *Dr. I. Mateiu*, compară înscăunarea P. S. Episcop *Nicolae Colan*, în ziua de 29 Iunie 1936 cu instatarea Episcopului *Vasile Moga* întâmplată tot în

29 Iunie (1811). În 1811 se înscăuna un episcop cu carte, dar îl aștepta o situație nefavorabilă, încât chiar noul uns spunea: „stau încremenit și mă cutremur.“ Înscăunarea din 1936, aduce în fruntea Eparhiei libere și refăcute, un reputat mânăitor al condeiului și cuvântului dumnezeiesc. Păr. *Dr. D. Stăniloae*, ni-l prezintă ca om al școlii, ca pedagog chibzuit și îndrumător al clerului tânăr. Ca profesor la Sibiu, P. S. Sa, a fost între anii 1924—1930, și președintele Reuniunii Meseriașilor Români din Sibiu. Despre acest fapt scrie câteva pagini păr. prot. *Em. Cioran*. Păr. *Il. V. Felea*, prezintă activitatea publicistică a P. S. Sale.

Din tânăra generație scriu diaconii: *D. Călugăru* și *G. Marcu*. Seria articolelor despre P. S. Sa, o încheie dl *Horia Teculescu*, harnicul director al liceului din Sighișoara, cu câteva amintiri de școală.

În afară de articolele despre P. S. Sa mai sunt o serie de articole teologice, așa cum se obișnuiește totdeauna la volumele omagiale, Scriu diverse studii: Păr. prof. *D. I. Lupas*, Păr. *Dr. N. Neaga*, Păr. *Dr. N. Balcă*, Păr. *N. Popovici*. I. E. N.

Biserica și Cercetășia.

Dela început Biserica noastră a îmbrățișat cu deosebită dragoste instituția cercetășiei, fiindcă vede în ea mijlocul eminent de a da tineretului îndrumarea cea bună pentru viață. Sprijinul hotărât ce l-a dat conducătorilor, îndrumați de grija părintească a *M. S. Regelui Carol II-lea*, se desprinde și din adresa trimisă de oficiul *O. E. T. R.* Prea Sfințitului nostru Episcop *Nicolae*, unde se spune:

„Prea Sfințite,

Cercetășia românească în desfășurarea activității sale pentru educația tineretului român, a avut prețiosul concurs din partea Bisericii Ortodoxe Române atât prin recomandările făcute de P. S. Voastră pentru constituirea clerului cercetășesc, cât și prin activitatea depusă de P. C. Preoți duhovnici ai cercetășiei din

aceia eparhie și deoarece această colaborare și concurs dat cercetășiei, însemnează o frumoasă contribuție la educarea tineretului cercetășesc, Comandamentul Mării Legiuni mulțumește atât P. S. Voastre cât și P. C. Preoți duhovnici ai cercetășiei din aceea eparhie, cari au activat, rugând prin aceasta autoritatea bisericăască eparhială, a aduce mulțumirile noastre Clerului cercetășesc din aceea eparhie și a stăruii ca și în viitor să se depună o activitate de rodnică dezvoltare.

Primiți P. S. deosebitele noastre sentimente de fiască devoțiune.

Ajutorul Comandant al Mării Legiuni:
Colonel **ULISSE SĂMBOTEANU**

Superiorul Clerului Cercetășesc:
Pr. **GH. VELEHORSCHI**,
Consilierul Patriarhiei.

Șeful Serv. Religios:
Pr. **N. STRATULAT**

CONFERINȚE PASTORALE

Activitatea cercurilor religioase din prot. Luduș pe anul 1936.

Privind în jurul nostru vedem și simțim tot mai tare, că cea mai arzătoare problemă a Bisericii noastre, care trebuie să agite gândurile bărbaților de conducere și a preoțimei este problema misionară, a răspândirii învățaturii creștine și formarea unei conștiințe creștine naționale a masselor.

De fapt un duh nou străbate viața noastră bisericăască și religioasă de azi, bărbații cei mai originali în concepții, se trudesesc a croi lucruri nouă, duh nou, plăsmuiri nouă și așezaminte proaspete. Chiar laicii au

început să intensifice acest misionarism, căutând să ridice prestigiul bisericii noastre strămoșești. Acțiunea FOR-ului ne poate servi ca dovadă și îndemn pentru un misionarism mai intensiv.

Însuși *M. S. Regele Carol II.* ne cere a propovădui o Biserică „vie“: „Slujitorii bisericii să meargă pe teren, să fie organismul de luptă și misionarism care să cucerească și să păstreze suflète după marea lege a Mântuitorului *Iisus Hristos*“.

Protopopiatul este împărțit în 4 cercuri religioase pe regiuni. Fiecare cerc are un preot președinte care înlocuiește itinerariul de peste an cu

programul întrunirilor. Cercurile au fiecare câte un registru pentru procesele verbale ale întrunirilor. Toate predicile, conferințele, lucrările și copii depe procesele verbale, formează un dosar la finea anului și se înaintează oficiului Protopopesc cu raport.

În anul curent fiind raportor al activității acestor cercuri și răsfoind dosarele am constatat că în lunile Aprilie—Septembrie s'au ținut întruniri în 21 parohii. La aceste întruniri s'au rostit 50 cuvântări, predici și conferințe, cu diferite subiecte, cari din lipsă de spațiu nu se pot înșiră. Predicile rostite în biserici, conferințele la școală ori în liber.

Pe lângă serviciul divin prescris: Utrenia, sf. Liturghie, vecernie, parastase, s'au mai oficiat și alte slujbe, sfințirea apei, sf. Maslu, un botez a unei fete sectare în etate de 20 ani din Valea-Largă, apoi rugăciuni pentru ploaie, sfințiri de cruci, cununii, mărturisiri și împărtășirea cu sf. tăine etc.

Cercurile dispun fiecare de câte un fond de propagandă care se alimentează din venitele din ziua întrunirii dela serviciile ce se fac. Așa întreg fondul pe Protopopiat e de Lei 3760 din care s'a cheltuit procurându-se de Lei 800 cărți de religie pentru copii dela școlile primare, iar Lei 470 spese în deplasări. Rămâne un sold la finea anului de Lei 2490.

La toate întrunirile a participat lume multă și atât serviciul divin oficiat cât și predicile și conferințele rostite au întărit în credincioși sentimentul iubirii față de credința creștină și dragostea către biserică neamului.

GH. STAN, preot.

Conferință preoțească la Pătrânjani.

Serviciul divin al utreniei, sf. Liturghii și al maslului a fost săvârșit de un sobor de preoți în frunte cu șeful tractual păr. prot. *P. Popovici*. Iar strana a fost condusă de preoții *Oniciu* și *Popescu*.

Predica zilei, bogată în învățături a ținut-o păr. *I. David* din Vârtop.

După serviciul divin a avut loc în școală conferința intimă, unde s'au desbătut următoarele teme: Păr. *Gh. Popescu* din Zlatna a făcut referatul asupra lucrărilor cu titlul: „Rolul preotesei în viața religioasă-culturală și socială a parohiei“.

În concluzie s'a constatat, că preoteasa și-ar putea împlini rolul său prin următoarele:

1. Exemplul viu în purtare, vorbă și port.
2. Practicarea virtuților creștinești, a obiceiurilor bune și a datorințelor sufletești.
3. Îngrijirea și împodobirea bisericii.
4. Ajutorarea săracilor și cultivarea femeilor prin Reuniunea de femei.
5. Creșterea familiei proprii în frica de Dumnezeu.
6. Cercetarea și educarea femeilor la ele acasă.
7. Cultivarea proprie prin lecturi potrivite și ideal ar fi ca preotesele viitoare să se aleagă dintre tinerele trecute prin teologie.

Păr. *Gh. Gligor* din Cărpiniș tratează tema: „Precizarea cauzelor concubinajelor și indicarea mijloacelor pentru combaterea lor“.

Se constată, că cauzele concubinajelor sunt: slăbirea credinței, divorțurile civile, sărăcia părților. Iar ca mijloace de îndreptare se propun: stăruința prin predici și convorbiri particulare, renunțarea la ospete și onorarii, reglementarea divorțurilor, aplicarea de opreliști dela cuminecatură, nu însă și dela mărturisire, dela botez și cununie în calitate de nași, omiterea din lista membrilor adunării parohiale.

Se citesc apoi mai multe ordine, dintre cari cel mai însemnat este cel cu chestiunea scăderii natalității, a cărei cauză preoții nu o atribuie atât femeilor, cât mai ales moașelor și medicilor, cari provoacă avorturile pe o scară întinsă.

Din conferință s'au trimis telegramă de omagiu P. S. S. Păr. Episcop și ziarului „Universul“ pentru apărarea bisericii și a slujitorilor săi.

Pr. **GH. POPESCU**,
secr. conferinței.

INFORMAȚIUNI

Tuturor abonaților, colaboratorilor și prietenilor noștri, le facem cele mai calde urări de sfintele sărbători ale nașterii Mântuitorului.

Pensionarea preoților. Într'una din ședințele Camerei, deputatul *N. S. Ionescu*, a făcut o comunicare cu privire la pensionarea preoților din Ardeal, cerând ca să fie trecuți la fondul de pensii al Statului, situația actuală fiind nedreaptă pentru ei. Dl ministru al Cultelor a răspuns că recunoaște legitimitatea cererii, și de acord cu ministrul de finanțe va lua măsuri ca problema să fie soluționată favorabil cel mult până la 15 Februarie. Nădăjduim, că această promisiune se va îndeplini spre satisfacția preoțimii noastre.

O nedreptate ce trebuie reparată. După unire, un număr mare de preoți și alți slujbași ai Bisericii noastre au tre-

cut în funcțiuni de stat, spre a contribui la naționalizarea vieții publice și la consolidarea României întregite. Când unii din ei au ajuns să treacă la pensie, Statul le-a refuzat recunoașterea anilor din serviciul Bisericii, cu motivarea absurdă, că Biserica este o instituție particulară, iar legea pensiilor ține seama numai de anii petrecuți într'o funcțiune de stat. Astfel Români au ajuns în situația paradoxală de a fi respinși dela drepturi legitime în propria lor țară, iar mii de funcționari unguri să fie pensionați cu toți anii de serviciu pentru că slujiseră și înainte de unire tot statului, însă celui maghiar. Cine nu vede, că o asemenea aberație trebuie să înceteze ime-

diat, fiindcă e și nedreaptă și desonorantă. Deputatul N. S. Ionescu a adus chestiunea în discuția Camerei, cerând să se modifice legea de pensii, spre a pune capăt acestei situații regretabile.

Sperăm, că Episcopatul Mitropoliei noastre va lua chestiunea în mână grăbind deslegarea ei norocoasă.

Sedințele Consiliului central bisericesc. În ziua de 15 I. c. supremul organ administrativ al Bisericii a fost convocat în ședință plenară la București, sub președinția I. P. S. Patriarh. S'a dat delegație provizorie de consilieri referenți în locurile vacante P. C. preoți St. Iordanescu și G. Butnariu, urmând ca alegerea să se facă în congresul național bisericesc. S'a cerut modificarea statutelor Casei Clerului în sensul de a se face o descentralizare prin înființarea de sucursale eparhiale. În ce privește înființarea episcopiei de Timișoara s'a numit o comisiune mixtă în frunte cu I. P. S. Patriarh, care să facă propuneri concrete viitorului congres național bisericesc.

Relativ la modificarea legii de organizare bisericească s'a hotărât convocarea comisiei, instituită mai de mult pentru examinarea chestiunii. S'au mai discutat o serie de referate în legătură cu obiecte de ordin secundar.

Căsătorii cu minoritari. S'a remarcat de presă nu odată fenomenul trist al căsătoriei românilor cu străini, mai ales orașe. Consecința aproape în toate cazurile a fost și este desnaționalizarea familiei. Exemple dureroase dau toate clasele sociale, începând cu profesorii universitari și până la cei mai umili cetățeni din mahalale. O statistică ne arată că în 1934 la Cluj dintre 241 bărbați români, 148 au luat soții minoritari; în 1935, din 242 bărbați 162 s'au însurat cu străine, iar în lunile August și Septembrie din acest an, dintre 57 români căsătoriti, 36 s'au cununat cu unguroaice. Faptele sunt alarmante, și este de datoria Bisericii și a instituțiilor de stat să găsească mijloacele potrivite spre a stăvili cât mai repede acest curent pernicios și dizolvant.

O carte despre profesorul Voitești. Zilele trecute a eșit de sub tipar o lucrare despre prof. I. P. Voitești dela Universitatea noastră, datorită colegului său d. prof. V. Stanciu. Prilejuită de aniversarea vârstei de 60 ani, autorul zugrăvește pe aproape 100 pagini elegante, într'un stil colorat și spiritual, viața și opera eminentului geolog cu reputație europeană. Studiile întinse și număroase ce le-a făcut asupra petrolului și sării, i-au creat o faimă meritată printre reprezentanții autorizați ai științei românești. Activitatea sa la catedră este una din cele ce au dat o reală strălucire Universității Ardealului. De aceea trebuie să regretăm profund plecarea lui la Universitatea din București. Sinteza așa de caldă și veridică, scrisă cu talent impresionant de d. V. Stanciu, merită să fie citită de ori cine,

spre a-și da seama de marea valoare științifică a prof. I. P. Voitești. Facem și noi cele mai călduroase urări, acestui distins fiu al Bisericii noastre.

Vești din America. Organul oficios „Solfa” al Episcopiei noastre din Statele Unite ale Americii ne aduce mereu știri despre progresele ce le realizează Biserica ortodoxă de acolo, grație activității fără odihnă a P. S. Episcop Policarp Morușca. A cum se organizează protopopiatele în 6 centre: Detroit (sediul Episcopiei), Cleveland, Chicago, Philadelphia, iar în Canada: Montreal și Regina. Foaia publică actele și desbaterele congresului bisericesc. Nu ne surprinde trădarea arhimandritului Ioachim Popescu, trecut în tabăra răsvrațiților. Duhul apostolicejii jertfitor nu l-au decât sufletele tari, cu totul devotate lui Hristos și neamului.

Un apel către învățători. În toamna anului viitor se vor organiza mari festivități pentru prăznuirea unui veac și jumătate dela înființarea școlii normale ortodoxe din Sibiu. În vederea acestui eveniment s'a început construcția unei clădiri monumentale, care astăzi, ni se pare, este pusă sub coperiș. Fondurile însă s'au epuizat și lucrările stau pe loc acuma. Consiliul arhiepiscopesc s'a gândit între alte mijloace, și la un apel către toți absolvenții școlii normale sibiene, invitându-i să-și dea ofranda lor generoasă pentru instituția care le-a format sufletul și cariera. Este un gând bun și nu ne îndoim, că el va avea răsunetul așteptat în inima învățătorilor eșii din această școală vestită. Nimic nu-i poate onora mai mult, decât un asemenea gest de frumoasă recunoștință, ce va sluji ca exemplu impresionant pentru toți fiii neamului cu obligațiuni similare către instituțiile, cari i-au crescut.

Noul redactor dela „Biserica și Școala”. Foaia eparhiei Aradului, care a implinit 60 de ani de existență, va avea dela 1 Ianuarie un nou conducător în persoana P. C. pâr. Dr. Gh. Ciuhandu, consilier eparhial. Bine cunoscut în toate cercurile ca un distins scriitor bisericesc, suntem siguri că va da gazetei viață și prestigiu, spre a răspunde așteptărilor preoțimii și marilor interese ale ortodoxiei.

Tot minoritarii stăpâni. Revista clujană „Gazeta Ilustrată” condusă de dl P. Bortea, a apărut cu Nr. 7-8 pe o întindere de 85 pagini, cuprinzând un larg istoric al Uzinelor electrice comunale din Cluj. Am fost surprinși să descoperim, că dintre cei 131 funcționari ai Uzinei, abia 59 sunt români, iar majoritatea de 72 sunt unguri. Cum este cu putință ca orașul Cluj să tolereze și acum, după 18 ani de regim românesc, o asemenea situație regretabilă? Mai ales, când se știe, că avem și noi elemente suficiente pregătite în școlile noastre, care șomează de ani de zile. Nădăjduim, că anul ce vine ne va da alt bilanț, corespunzător demnității și intereselor românești.

Ducele de Windsor. Timp de aproape 2 săptămâni lumea întreagă a privit cu încordare necunoscută, evenimentele dramatice dela Londra: Regele Eduard VIII oscilă între tron și iubire, între datorie și uitare, spre a vedea surprinși cum în cele din urmă a preferat să abdice dela tron decât să renunțe la doamna Simpson, de două ori divorțată. Căci Anglia, țara tradițiilor sfinte și a mora-

vurilor austere, n'a înțeles o clipă să cedeze din prestigiul de veacuri al Coroanei, ce trebuie să fie o pildă pentru viața publică și privată a imperiului. Și astfel a triumfat concepția creștină despre regalitate a poporului englez. Iar fostul rege, sub numele nou „Ducele de Windsor” a părăsit țara, spre a rătăci în lume cu femeia care l-a prins în vrăjile sale vinovate.

Unde a murit Șincai? Iată, o întrebare ce preocupă pe câțiva pașionați ai trecutului nostru, fără a se putea pune de acord asupra datei și locului, unde a murit vestitul croșnicar ardelean. Mai nou se pretinde, că el ar fi îngropat în satul Bobota din Sălaj, unde îl ajunsese o moarte năprasnică. S'a și constituit un comitet de acțiune, care să-i ridice aci un monument. Pe de altă parte se susține că aceasta ar fi o simplă legendă, lipsită de orice temei, deoarece încă ziarul „Concordia” al lui Al. Roman din Budapesta publică în 1866 extrasul de moarte, după care Șincai s'a săvârșit din viață la 2 Noembrie 1816 în comuna Sinea lângă Cașovia (azi Kositze din Cehoslovacia).

Decădere morală. La Bacău Curtea cu jurați judecă procesul vestitului bandit Coroiu. Tovarășii lui de tâlhărie, ajutați de advocați bine plătiți încearcă toate mijloacele și presiunile spre a obține un verdict de achitare. Ziarele anunță, că s'a găsit și un grup de doamne din buna societate a lașilor, care a trimis juraților o scrisoare, cerând achitarea banditului. Pe ce motiv? „Pentru satisfacția tuturor românelor”. Ce decădere morală!

Biserica din Anglia și comunismul. De curând biserica romano-catolică din Anglia a îndreptat, prin episcopii săi către credincioși o pastorală, îndemnându-i să organizeze rezistența contra acestui flagel ce amenință cu ruina lumea întreagă. S'a dovedit, că el găsește teren pentru groaznică sa recoltă.

Ne pare bine, că și catolicismul englez se ridică împotriva comunismului prin pastorele energice, întocmai cum a făcut-o episcopatul Mitropoliei noastre. Ne întrebăm însă, ce figură va face criticul dela „Farul Nou”, care n'a putut suporta de loc îndrăzneala ortodoxiei de a înfrunta comunismul și de a arăta, că singură Biserica noastră - ca instituție națională - e în măsură să aperse neamul împotriva curentelor internaționale dizolvante.

Telegramele de sărbători. Direcția Specială P. T. T., aduce la cunoștința publicului că pe tot timpul dela 23 Decembrie 1936 și până la 8 Ianuarie 1937 inclusiv se admit telegrame interne de felicitări, cu tarif redus, și anume: Pentru telegramele adresate în alte localități se va percepe 1 Leu de cuvânt, iar telegramele de felicitări loco se va percepe 0,50 Lei de cuvânt. Taxarea se va face după numărul cuvintelor. Taxa de înregistrare și timbrul de aviație se va aplica ca și până în prezent. De asemenea taxa de sărbătoare și noapte nu se va percepe în acest timp pentru telegramele de felicitări.

O recenzie tendențioasă. Recent a apărut un număr masiv al revistei „Convorbirii Literare.” La recenzii, spre surprinderea noastră și de sigur a multora, e prezentat foarte tendențios studiul mai nou al dlui Theodorian-Carada, despre rapor-

turile noastre cu Vaticanul. Se spune în acea recenzie că „opera” dlui M. Theodorian-Carada spulberă opiniile adverse Concordatului, pe cari le propagă „unele cercuri.” Spre a „argumenta” folosul pe care îl aduce României întregite „fericitul Concordat” citează declarațiile făcute de dl N. Titulescu, la plecarea Nunțului catolic Valerio Valeri din București. E surprinzător faptul că într-o revistă așa de serioasă, se pot publica recenzii așa de tendențioase și mai ales că într-o revistă românească și ortodoxă se pot scrie astfel de lucruri, cari sunt împotriva bisericii și a statului. Știm însă că în astfel de reviste nu apar recenzii scrise de băeți. Să încercăm deci a afla pe autorul recenziei. În revistă semnează „I. G.” Cine poate fi acest domn? E clarisimul canonic dela Oradea și profesor catolic din Capitală dl Ioan Georgescu, foarte cunoscut opiniei publice prin faimoasele falsificări cu privire la autorul unei broșuri despre Gheorghe Lazăr, destinată să apară în biblioteca populară a „Astrei” sub numele răposatului mitropolit V. Suci delă Blaj. Dl prof. universitar Dr. O. Ghibu, a dovedit că Mitropolitul Vasile Suci, nu este autorul broșurii. „Astra” a oprit tipărirea și în curând a apărut o nouă ediție având pe copertă numai numele Clarisimului Ioan Georgescu.

BIBLIOGRAFIE

A apărut Nr. 12 al revistei *Viața Ilustrată* de sub direcția P. S. Episcop Nicolae Colan. Închinat sărbătorilor Crăciunului, acest număr cuprinde: Grigorie T. Marcu: Magii dela Răsărit; Grigorie Popa: Stilul românesc din Ardeal; I. V. Spiridon: Mesia coboară... (poezie); I. Dăncilă: Pomii de Crăciun; P. Possa: Lasă-ți sufletul... (poezie); Dr. E. Niccoară: ...Și magii pe altă cale s'au întors... Al. Străoneanu-Balaș: Colind și Seară de colind (poezii); I. V. Spiridon Iarnă n' n crâng (poezie); C. Neculce: George Enescu; Ana Maria Toader: Cânt seral (poezie); Gh. Noveanu: Dor (poezie); I. E. Naghiu: Colindă despre Maglavit (poezie); O. Bucevșchi: Întruparea Mântuitorului; Dr. G. Preda: Asupra criticii acțiunilor omenești; Dr. Eugen Dobrotă: Prin țările apusene; Gh. Onețiu: Mesianismul poetului Virgil; I. E. Naghiu, II. V. Felea și n. c.: Cronică literară: Probleme școlare. Viețile sfinților. Educația morală prin lecturi. Curs de apologetică. Viața și opera profesorului I. P. Voitești. Cronică internă: I. Decembrie. Deschiderea corpurilor legiuitoare. Dl A. C. Cuza octogenar. Frații Al. și Ioan Lapedatu au implinit 60 ani. Cronică externă: Rydz Smygli mareșal. Convenția germano-japoneză. În Anglia. Războiul civil din Spania. De toate: Scriitorii sovietici s'au săturat de comunism. Trucul unui smecher. — Viața veselă. — Numeroase ilustrații. Revista, ce iese în condiții tehnice neîntrecute, cu un material ales, variat și educativ, cu numeroase clișee artistice, merită să intre în toate familiile intelectualilor noștri. Abonamentul 200 Lei. Redacția și Administrația în Cluj, Palatul episcopesc.

POSTA REDACȚIEI

Pâr. Gh. Ciuhandu, Arad. Sincere felicitări. Regret că ocupațiile prea multe nu-mi permit să trimit contribuția cerută.

Mai multor colaboratori. Rugăm din nou să ni se trimită la timp dările de seamă despre conferințe și alte fapte bisericești. Manuscrisul să fie citet și scris numai pe o față.

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj.

